

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Александър Иванов Маринов

Член на научно жури

на дисертационен труд на тема „Институции и институционална промяна на трудовия пазар в България след 1990 г.” на Диян Динев Димитров за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност 05.11.01 социология, от професионално направление 3.1. „Социология, антропология и науки за културата”

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Представен е **цялостен дисертационен труд** по една все по-актуална и широко дискутирана в българското обществено пространство и в научната литература проблематика, отнасяща се до **състоянието и тенденциите на промяна на институциите на трудовия пазар в България след 1990 г.**, т.е. в периода на прехода.

Същевременно, поради видимите дефекти при функционирането на тази институционална система, изпълнението на поставените за разрешаване **цел и задачи** в дисертационния труд представлява голямо предизвикателство и има потенциал да генерира анализ, оценки и препоръки със **значим теоретичен и практико-приложен характер**. Те са тясно свързани с реален **обществен проблем** и в този контекст резултатите от дисертационното изследване имат потенциален **социално-икономически, управленски, политически и етически ефект**.

В дисертационния труд са отразени **както признати, така и иновативни теоретични и изследователски постижения**, адекватни на целта, задачите и тезата на дисертанта за дефинирането и анализа на институциите на трудовия пазар, процеса на институционална промяна и други свързани феномени.

Избраната структура на труда и неговото основно съдържание са **систематично релевантни** на темата и на формулираните в увода обект, предмет, изследователски проблем, теза, цел и задачи.

В дисертационния труд проличава умението на автора критично да

осмисля и анализира теоретичните концепции и практически подходи, да систематизира основните идеи, да представя убедително своята теза и да разкрива възможните бъдещи изследвания и практически приложения.

Практико-приложната (емпирично-изследователска) част на труда е планирана и изпълнена в съответствие със стандартите на съвременното емпирично социално изследване и сама по себе си представлява реален научен интерес не само в регионален, но и в национален план.

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява всички основни елементи на дисертацията, с което откроява ясно постигнатите научни и приложни резултати и приноси. По проблемите на дисертационния труд докторантът има **три самостоятелни научни публикации** (от които една на английски език), където се разработват проблеми, засегнати в труда.

II. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТА

Налице са реални **теоретични и практико-приложни приноси** от дисертационното изследване.

Сред **научно-теоретичните приноси** следва да се отбележат:

- систематизиция, анализ и критична оценка на понятийния апарат, описващ оптималността на институциите и на процеса на социална промяна;
- разработване на схема на институционалната среда на трудовия пазар;
- цялостен анализ на паралелните процеси на институционализация и деинституционализация на трудовия пазар в България, при това от позициите на междудисциплинен подход.

Сред **практико-приложните приноси** заслужават специално внимание:

- проектиране и провеждане на емпирично изследване на ситуацията на трудовия пазар в гр. Варна и съответните тенденции в институционалната му среда н три последователни години, на основата на собствена методика;
- формулиране на препоръки, приложими от ръководствата на институциите, пряко ангажирани със състоянието на трудовия пазар.

Приемам посочените в автореферата **приноси**, които несъмнено са лично дело на докторанта и смятам, че в съдържателно отношение те реално отразяват неговите постижения.

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Изтъкнатите по-горе положителни страни на дисертацията категорично доминират в общата ми оценка за нея. Имам конкретни въпроси, критични бележки и препоръки, които, подчертавам, не поставят под съмнение високото ми мнение за труда. Сред всички възникващи въпроси би отправил към дисертанта поне два.

Първо. Какво е съотношението между съзнателно преследвани и непредвидени аспекти на институционалната промяна, примерно, разгледано през призмата на понятията промяна – развитие - реформи?

Второ. Може ли да се говори за наличие на държавна стратегия (или конкуриращи се стратегии) в процесите на институционализация - деинституционализация?

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Основният извод, до който убедено стигам, е, че трудът на Диян Димитров **има реална научна значимост** и **доразвива и обогатява** съществуващите теоретични знания и практически опит при управлението на институционалната среда на трудовия пазар в България.

Изложеното до тук ми дава основание да определя дисертационния труд на Диян Димитров като **отговарящ на изискванията** на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника към него за придобиване на образователната и научна степен „доктор”. Като член на научното жури давам **положителна оценка** на дисертационния труд „Институции и институционална промяна на трудовия пазар в България след 1990 г.” и на това основание **предлагам** на научното жури да **присъди** на **Диян Димитров** образователната и научна степен „**доктор**” по научна специалност 05.11.01 социология от професионално направление 3.1. „Социология, антропология и науки за културата”.

28.08.2013 г.

ПОДПИС:

доц. д-р Александър Маринов

